

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
ul. ks. Jerzego Popiełuszki 14, 09-100 Płońsk
tel./fax 23 662 75 49
e-mail: pcpplonsk1@wp.pl

**SPRAWOZDANIE
Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA 2021 ROK**

Zatwierdzam

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Płońsku

Płońsk, luty 2022 r.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest podstawą prawną działań w zakresie pieczy zastępczej. W świetle ww. ustawy, system pieczy zastępczej tworzą osoby, instytucje oraz działania, których celem jest zapewnienie opieki dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Ustawa została uchwalona dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Natomiast system pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania przez rodziców.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje po uzyskaniu zgody, odpowiednio rodziców zastępczych albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność może przebywać w pieczy zastępczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli: uczy się lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

– rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo,
- b) niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem,
- c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna – to rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka,

– rodzinny dom dziecka.

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych,
- interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych.

Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest jednostka organizacyjna powiatu lub podmiotu, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej „ustawą”.

W oparciu o zapisy ww. ustawy oraz na podstawie Zarządzenia Nr 40/2011 Starosty Płońskiego z dnia 27.10.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Płońskiego.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
 - 3a) zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy,
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

14a) zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Przedkładając niniejsze sprawozdanie liczymy na dotychczasowe wsparcie Rady w wykonywaniu zleconych PCPR zadań w sposób profesjonalny, skuteczny i pozwalający na otoczenie każdego z powierzonych nam dzieci wsparciem adekwatnym do Jego potrzeb.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powołało **Zespół**

ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespół ds. Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną. Pracę zespołów nadzorował Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.

W 2021 r. w zespołach zatrudnionych było 9 pracowników: 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog/specjalista pracy socjalnej, starszy specjalista pracy socjalnej i pracownik ds. administracji i informatyki.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. na terenie Powiatu Płońskiego funkcjonowały **92** rodziny zastępcze, w których łącznie przebywało **138** dzieci. W **62** rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem umieszczonych było **85** dzieci, w **27** rodzinach niezawodowych - **38** dzieci. W okresie sprawozdawczym funkcjonowały **3** rodziny zastępcze zawodowe sprawujące opiekę nad **15** dziećmi. Wszystkie rodziny zastępcze na terenie Powiatu Płońskiego, w których przebywali wychowankowie poniżej 18 roku życia, objęte były opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W 2021 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku **5** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objęło opieką ogółem **65** rodzin zastępczych, w których przebywało **106** dzieci. Centralna Aplikacja Statystyczna uwzględnia w wykazie rodzin zastępczych również te rodziny, które wyraziły zgodę, aby wychowanek po ukończeniu 18 roku życia mógł dalej przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej z mocy prawa ustaje z dniem osiągnięcia przez dziecko pełnoletności.

Charakterystykę rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Płońskiego w 2021 r. przedstawiają poniższe dane zaprezentowane w tabelach:

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Płońskim i liczba dzieci w nich umieszczona w 2021 r.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych
spokrewnione	62	85
niezawodowe	27	38
zawodowe	3	15
RAZEM	92	138

Najliczniejszą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione. Opiekę nad dziećmi sprawują wówczas wstępni (dziadkowie, pradiadkowie) lub rodzeństwo dziecka.

Tabela nr 2. Wiek dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Płońskiego w 2021 r.

Wiek dzieci w pieczy zastępczej:	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe
0- 3 lat	4	7	4
4-6 lat	6	4	2
7-13 lat	28	10	7
14-17 lat	19	6	2
18-24 lat	25	9	-

Dzieci w wieku 7-13 lat i 18-24 lata stanowiły największą grupę wśród dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych w 2021 r.

Tabela nr 3. Powody opuszczenia przez dzieci rodzin zastępczych w 2021 r.

Powód opuszczenia przez dziecko rodziny zastępczej	Liczba dzieci	Rodzaj rodziny zastępczej
śmierć rodzica zastępczego	1	1 rodzina zastępcza spokrewniona (1 dziecko)
umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej	7	1 rodzina zastępcza niezawodowa (1 dziecko) 1 rodzina zastępcza zawodowa (2 dzieci) 3 rodziny zastępcze spokrewnione (4 dzieci)
osiągnięcie pełnoletności	1	1 rodzina zastępcza spokrewniona (1 dziecko)
ukończenie szkoły	4	3 rodziny zastępcze spokrewnione (3 dzieci) 1 rodzina zastępcza niezawodowa (1 dziecko)
ukończenie 25 roku życia	2	2 rodziny zastępcze spokrewnione (2 dzieci)

W okresie sprawozdawczym łącznie 15 dzieci opuściło rodziny zastępcze. Najwięcej z powodu umieszczenia w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W 2021 r. w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Płońskiego przebywało 28 dzieci pochodzących z terenu innych powiatów. Natomiast 37 dzieci pochodzących z terenu Powiatu Płońskiego, wychowuje się w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Realizacja zadań przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku wynikających z art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku systematycznie poszukiwało kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz promowało ideę rodzicielstwa zastępczego. Pracownicy Centrum udzielali informacji zarówno w kontakcie bezpośrednim, jak i w postaci rozmów telefonicznych.

Osoby chcące pełnić funkcję rodziny zastępczej były informowane przez pracowników tutejszego Centrum o obowiązującej procedurze kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze oraz warunkach, jakie powinni spełniać, a także wykazie dokumentów, jakie należy dostarczyć. Kandydaci byli także informowani o trudach, jakie wiążą się z podjęciem tej roli, a także o problemach dziecka kierowanego do pieczy zastępczej. Dokonywano analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na stronie internetowej oraz Facebooku PCPR, a także w mediach o zasięgu lokalnym.

Tutejsze Centrum poszukiwało zawodowych rodzin zastępczych m.in. poprzez realizację wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Płońsku projektu: „Nasz Nowy Dom - wspieranie rodzin i pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Ponadto pracownicy Centrum w celu promowania idei rodzicielstwa zastępczego oraz poszukiwania kandydatów do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej uczestniczyli w:

- rodzinnym Festynie na rozpoczęcie wakacji, zorganizowanym przy parafii św. Maksymiliana Kolbego w Płońsku (26.06.2021 r.);
- spotkaniu plenerowym - VIII Jarmarku Raciąskim (14-15.08.2021 r.);
- Parafialno-Gminnych Dożynkach w Baboszewie (05.09.2021 r.);
- XV Jesiennym Jarmarku „Od pola do stołu” zorganizowanym przez MODR z siedzibą w Warszawie Oddział Zamiejscowy w Płońsku (12.09.2021 r.);

- spotkaniu choinkowym zorganizowanym dla rodzin i dzieci z pieczy z terenu powiatu płońskiego (06.12.2021 r.).

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Kandydaci, którzy wyrażają gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przechodzą stosowną kwalifikację. Dostarczają wymagane dokumenty, zaświadczenia o stanie zdrowia, uczestniczą w badaniach psychologicznych oraz przechodzą szkolenie. W 2021 r. odbyły się cztery posiedzenia kwalifikujące osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na ww. posiedzeniach dokonano oceny predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej **12 kandydatom** do pełnienia funkcji **niezawodowej rodziny zastępczej** i **3 kandydatkom** do pełnienia funkcji **zawodowej rodziny zastępczej**. Kandydaci otrzymali zaświadczenia kwalifikacyjne.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Znaczącym działaniem, jakim obejmowano rodziny zastępcze są organizowane dla nich szkolenia. W roku 2021 zorganizowano dwie edycje szkoleniowe dla kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze. Ogółem przeszkolono **13 osób**: w tym **11** osób to kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe i **2** osoby to rodziny zastępcze zawodowe, **1** osoba – kandydatka na zawodową rodzinę zastępczą z terenu powiatu płońskiego odbyła szkolenie prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi, Wydział Wspierania Pieczy Zastępczej według Programu "**Dobra Rodzina**". Pierwsza edycja szkolenia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku odbyła się w okresie od 22.01.2021r. do 08.04.2021r., druga edycja szkolenia odbyła się w okresie od 18.06.2021r. do 30.09.2021r. Szkolenia prowadzone były w trybie stacjonarnym, na których łączono różne elementy pracy warsztatowej: wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, praca indywidualna, dyskusja, projekcja filmów, praca z wykorzystaniem materiałów dydaktycznych. Kandydaci wykonywali również pracę indywidualną w domu, poprzez kontakt e-mailowy z trenerami szkolenia. Na szkoleniu przeprowadzonym zgodnie z założeniami Programu "**Szansa w Rodzinie**", który jest zbieżny z założeniami Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szkoleń

dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej mówiącymi o przygotowaniu kandydatów i współpracy z istniejącymi rodzinami. Program szkolenia nie ogranicza się tylko do sesji szkoleniowych, ale jest systemowym podejściem w pracy na rzecz dzieci i ich rodzin. Rodziny uczestniczące w szkoleniu otrzymują odpowiadające tematowi materiały oraz artykuły ze specjalistycznych czasopism, a także wskazówki możliwości skorzystania z fachowej literatury i praktycznych poradników. Osoby szczególnie zainteresowane lub zaniepokojone trudnym dla siebie tematem mają możliwość odbycia dodatkowych spotkań i rozmów z pedagogiem i psychologiem w Centrum. Bardzo często kandydaci korzystają z dodatkowych konsultacji. Każde szkolenie poddawane jest ocenie uczestników poprzez anonimową ankietę ewaluacyjną – jest to technika gwarantująca najwyższy poziom bezpieczeństwa badanych. Jest to ważne, gdyż samo ukończenie szkolenia nie gwarantuje przecież kandydatom zakwalifikowania się do pełnienia funkcji opiekuna zastępczego. Mogą się więc nie obawiać, że jeśli nie będą chwalić szkolenia i szkoleńców – to wpłynie to negatywnie na podejmowaną przez komisję kwalifikacyjną decyzję. Prowadząc szkolenie, na bieżąco możemy dokonywać oceny czy sposób prowadzenia zajęć odpowiada na potrzeby uczestników. Porównanie własnych obserwacji i wyników badania ankietowego pozwoli obiektywnie dokonać oceny przeprowadzonego szkolenia i wprowadzenia zmian w następnym cyklu.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku zapewnia badania psychologiczne kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz osobom pełniącym już funkcję rodziny zastępczej. Poniższa tabela obrazuje działania diagnostyczne prowadzone przez psychologa mające na celu wydanie opinii psychologicznej w 2021 r.:

Lp.	Rodzaj działania	Liczba opinii
1.	Badania psychologiczne predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej na zlecenie Sądu	13
2.	Badania psychologiczne kandydatów posiadania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej	6
3.	Badania psychologiczne posiadania predyspozycji i motywacji funkcjonujących rodzin zastępczych	4
	Ogółem	23

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W 2021 r. nie zgłosili się chętni kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, dlatego też w omawianym okresie nie wydano świadectw ukończenia szkoleń dla takich kandydatów.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Wszystkie rodziny zastępcze z terenu Powiatu Płońskiego w 2021 r. miały możliwość skorzystania z bezpłatnych szkoleń organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku, w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji. W okresie sprawozdawczym PCPR w Płońsku zorganizowało warsztaty z doskonalenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, wspierania procesu integracyjnego oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych, prowadzone przez psychoterapeutę, w których uczestniczyło **59** osób z rodzin zastępczych. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach projektu „Nasz Nowy Dom - wspieranie rodzin i pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim”.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Rodziny zastępcze będące pod opieką PCPR otrzymywały pomoc w postaci opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pracownika socjalnego oraz pomocy pedagogicznej i psychologicznej. Ważnym stanowiskiem w strukturze Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielającym pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka jest koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy rodziny zastępcze i prowadzących rodzinny dom dziecka obejmuje się, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Nadmienić należy, że zgodnie z ww. art. koordynator nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka. W stosunku do rodzin zastępczych nieobjętych opieką koordynatora, zadania koordynatora wykonuje Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Praca koordynatora z rodziną polegała przede wszystkim na: pomocy w nawiązaniu pozytywnych relacji między dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej a rodzicami zastępczymi, monitorowaniu sytuacji szkolnej i zdrowotnej dziecka, wspieraniu w wypełnianiu funkcji rodziny

zastępczej, informowaniu rodzin zastępczych o dostępnej pomocy specjalistycznej, jeżeli zachodzi potrzeba udzielenia takiej pomocy. Koordynator podejmował również działania mające na celu: pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów, nawiązanie kontaktu ze specjalistami i instytucjami wspierającymi rodzinę, pozyskanie aktualnych informacji dotyczących rodziców biologicznych dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej wspierał rodzinę zastępczą m.in. poprzez stały kontakt, pomoc w sprawach urzędowych, pomoc w diagnozowaniu trudności i ich rozwiązaniu, pomoc w nawiązywaniu kontaktu pomiędzy rodzinami zastępczymi, pomoc w dostępie do specjalistycznego wsparcia.

Koordynatorzy realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze oraz pozostawali z nimi w stałym kontakcie telefonicznym. Sporządzali opinie dotyczące aktualnej sytuacji dziecka i dokonywali konsultacji z rodzinami zastępczymi w sprawie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Każde dziecko przebywające w rodzinie zastępczej objętej wsparciem koordynatora ma sporządzony Plan Pomocy Dziecku, który zawiera m.in.: informacje o rodzicach biologicznych dziecka, ich kontaktach z dzieckiem, sytuacji zdrowotnej i szkolnej dziecka, ewentualnych problemach opiekuńczo - wychowawczych, zainteresowaniach dziecka, możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej w przypadku uregulowanej sytuacji prawnej dziecka, przygotowaniu wychowanka do usamodzielnienia. W 2021 r. sporządzono 31 Planów Pomocy Dziecku.

W 2021 r. z uwagi na ogłoszony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., poz. 491 z późn. zm.) większość zaplanowanych działań przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej została zawieszona. Było to związane z bezpieczeństwem zarówno rodzin zastępczych jak i pracowników. Jednym z wielu działań, które były zaplanowane to udział w spotkaniach grup wsparcia dla rodzin zastępczych z terenu powiatu płońskiego, które miały mieć charakter cyklicznych spotkań. Jednocześnie rodziny zastępcze miały możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z psychologiem, pedagogiem i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a od grudnia 2021 r. - również z psychoterapeutą.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku w okresie sprawozdawczym wspierało rodziny zastępcze w formie:

- zapewnienia dzieciom z rodzin zastępczych uczestnictwa w indywidualnych korepetycjach z języka angielskiego,
- psychoterapii indywidualnej/rodzinnej dla rodzin zastępczych z terenu powiatu płońskiego w ramach Projektu „Nasz Nowy Dom” – Wspieranie rodzin i pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020,

- warsztatów kulinarnych dla dzieci i młodzieży przebywających w pieczy zastępczej na terenie powiatu płońskiego.

W ramach Projektu: „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 –2020. Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Priorytet Inwestycyjny 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej świadczonych w interesie ogólnym przekazano 5 dzieciom z rodzin zastępczych z terenu powiatu płońskiego sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem, torbę oraz sprzęt audiowizualny (słuchawki z wbudowanym mikrofonem, myszkę optyczną).

Pracownicy tutejszego Centrum przygotowali i przekazali 94 paczki świąteczne dla dzieci z rodzin zastępczych, które zostały sfinansowane ze środków powiatu płońskiego.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W okresie sprawozdawczym tj. w 2021 r. żadna z rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Płońskiego nie zgłosiła potrzeby pomocy wolontariuszy. Wszystkie rodziny zastępcze z terenu Powiatu Płońskiego objęte były wsparciem i opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz mogły również liczyć na pomoc psychologa, pedagoga i pracownika socjalnego Centrum.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali ze specjalistami z zewnątrz, m. in.:

- z **nauczycielami, pedagogami** ze szkół podstawowych i średnich oraz przedszkoli z terenu Powiatu Płońskiego oraz z terenu innych powiatów – zwracając się pisemnie nie rzadziej niż raz na pół roku z prośbą o opinię o uczniu oraz utrzymując kontakt z wychowawcami, pedagogami oraz dyrektorami szkół, do których uczęszczają dzieci z rodzin zastępczych;

- **z pracownikami socjalnymi i asystentami rodziny z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Płońskiego oraz z terenu innych powiatów** – w zakresie przekazywania aktualnych informacji na temat rodziców biologicznych poprzez sporządzanie na pisemną prośbę organizatora opinii ustalających ich sytuację rodzinną, zdrowotną, materialną i mieszkaniową pod kątem ewentualnego powrotu dzieci do rodziców biologicznych, przygotowywania planów pomocy dziecku przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej przy współpracy z asystentem rodziny;
- **z sądami oraz Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Płońsku** – przy przekazywaniu dokumentacji dotyczącej zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, przy przekazywaniu rejestru rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych, funkcjonujących na terenie Powiatu Płońskiego oraz współpracy w zakresie podejmowania działań mających na celu poznanie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej i zapewnienie niezbędnego wsparcia oraz podjęcie działań pomocowych, jeśli zachodzi taka potrzeba;
- **z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie** – w zakresie przekazywania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku prowadzone było poradnictwo i konsultacje dla osób sprawujących pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczonych w tej pieczy. Poradnictwo psychologiczne miało na celu działania dostosowane do indywidualnych potrzeb klienta (m.in.: diagnozę potrzeb klienta, zrozumienie przez niego problemu, z powodu którego przychodzi do specjalisty, jego wpływu na ten problem oraz rozpoznania czynników potrzebnych do dokonania zmiany, wspieranie klienta, wspomaganie w rozwoju cech sprzyjających poradzeniu sobie w aktualnej trudności, w sytuacji psychologicznego kryzysu klienta). Konsultacje psychologiczne są często kilkurazowymi spotkaniami z psychologiem. Mogą mieć też charakter regularny i trwać tyle, ile potrzebuje dany klient. Praca psychologa polega tu głównie na klasyfikowaniu sytuacji klienta oraz psychoedukacji w zakresie dotyczącym jego problemów.

W 2021 r. w ww. formach udzielono pomocy ogółem **52** osobom z rodzin zastępczych: w tym **19** dzieciom i **33** osobom dorosłym.

10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Zapewnienie dostępu do pomocy prawnej szczególnie w zakresie prawa rodzinnego odbywało się według sygnalizowanych przez rodziny zastępcze potrzeb. Konsultacje prawne odbywały się za pośrednictwem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz innych pracowników w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku. Istniała również możliwość skorzystania z pomocy prawnej w ramach Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie Powiatu Płońskiego oraz siedzibie Starostwa Powiatowego w Płońsku.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej dokonuje Zespół ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na posiedzeniu z udziałem rodzin zastępczych, rodziców biologicznych dziecka z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej, asystentów rodziny lub przedstawicieli ośrodka pomocy społecznej ze względu na miejsce zamieszkania rodziców biologicznych, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego oraz innych osób ważnych dla dziecka lub przedstawicieli instytucji zajmujących się problematyką dziecka i rodziny zastępczej. W 2021 r. odbyło się **15** posiedzeń Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim. W okresie sprawozdawczym z uwagi na ogłoszony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., Dz. U. z 2020 r., poz. 491 z późn. zm.), posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim odbywały się bez bezpośredniego udziału rodzin zastępczych oraz przedstawicieli podmiotów określonych przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.).

Właściwi kierownicy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, asystenci rodzin, rodzice zastępczy, rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie Powiatu Płońskiego, którzy nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz przedstawiciel Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejscowy w Ciechanowie byli pisemnie informowani o terminie oraz sposobie przeprowadzenia posiedzenia Zespołu. Z każdego posiedzenia Zespołu ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej był sporządzany protokół, podpisany przez wszystkie osoby w nim uczestniczące. Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w miarę potrzeb, jednak w przypadku dzieci w wieku poniżej

3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Zadaniem Zespołu była ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 r. dokonano **150** ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej dla **82** dzieci. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka Zespół formułował na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, a następnie przekazywał ją do właściwego sądu. Przekazanych zostało **150** opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Ocena sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej miała na celu m.in.:

- ✓ ustalanie aktualnej sytuacji rodzinnej i szkolnej dziecka;
- ✓ ocenę stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- ✓ monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- ✓ ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Stosownie do art. 132 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał oceny rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie, w szczególności m.in.:

- ✓ traktują dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- ✓ zapewniają dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- ✓ zapewniają kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- ✓ zapewniają rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- ✓ zaspokajają jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- ✓ zapewniają ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- ✓ umożliwiają kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- ✓ współpracują z ośrodkiem adopcyjnym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Oceny rodziny zastępczej Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonywał w konsultacji z rodziną zastępczą, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, jak również z asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka. Pierwszej oceny dokonuje się nie później niż przed upływem roku od umieszczenia pierwszego dziecka w rodzinie zastępczej. Drugiej oceny dokonuje się po upływie roku od dokonania pierwszej oceny. Trzeciej oceny dokonuje się po upływie trzech lat od dokonania drugiej oceny i kolejnych ocen dokonuje się nie rzadziej niż

co 3 lata. Od oceny, rodzina zastępcza może złożyć, w terminie 14 dni od dnia otrzymania oceny, zastrzeżenia do Starosty.

Poniższa tabela przedstawia oceny rodzin zastępczych dokonane w 2021 r.

Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba dokonanych ocen	I ocena	II ocena	III ocena	IV ocena
spokrewnione	16	-	6	7	3
niezawodowe	5	4	1	-	-
zawodowe	1	-	1	-	-
RAZEM	22	4	8	7	3

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Płońskim prowadził działalność diagnostyczno – konsultacyjną w stosunku do rodzin zastępczych jak i kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wspierał osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Rodziny informowane były o placówkach, w których mogą uzyskać dodatkowe wsparcie psychologiczno - pedagogiczne, np. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Płońsku.

13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku przeprowadzano w 2021 r. badania psychologiczne w celu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz analizy dotyczące kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Badania psychologiczne są procesem, których efektem są wydane opinie psychologiczne polegające na przeprowadzeniu wywiadu psychologicznego, a następnie wypełnieniu przez osoby badane testów i kwestionariuszy psychologicznych. Badania takie psycholog prowadzi w standardowych warunkach, w osobnym pomieszczeniu, w którym można zapewnić neutralne warunki badania. Psycholog liczy wyniki

narzędzi standardowych i dokonuje ich psychometrycznej interpretacji w sposób zgodny z zaleceniami zawartymi we właściwych dla tych narzędzi podręcznikach. Psycholog udostępnia informacje o efektach procesu diagnostycznego osobom badanym w sposób dopasowany do odbiorcy. Analiza sytuacji zdrowotnej, mieszkaniowej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej sporządzana jest w środowisku danych kandydatów przez pedagoga, po czym sporządzana jest opinia pedagogiczna.

14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku, w przypadku pojawienia się ewentualnych problemów bądź trudności w sprawowaniu pieczy zastępczej stara się zapewnić pomoc rodzinom zastępczym. W ramach poradnictwa rodziny zastępcze, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, pełnoletni wychowankowie oraz osoby zamieszkałe na terenie Powiatu Płońskiego, mogły skorzystać ze wsparcia pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku. Kolejną formą wsparcia zorganizowaną w 2021 roku dla rodzin zastępczych były wcześniej już wspomniane warsztaty z doskonalenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, wspierania procesu integracyjnego oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych, prowadzone przez psychoterapeutę. Podczas spotkania rodziny dzieliły się swoimi trudnościami, wątpliwościami i pomysłami, omawiały problemy. Miały także możliwość wymiany doświadczeń, przemyśleń, wspólnego zastanowienia się nad źródłami trudności, szukania istoty problemu, dochodzenia do nowych rozwiązań. Często było to także odkrywanie swoich nieuświadomianych wcześniej uczuć i przekonań.

14a. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

W 2021 r. z uwagi na ogłoszony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r., poz. 491 z późn. zm.), koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli online w konferencjach, szkoleniach i webinarach mających na celu podniesienie ich kwalifikacji. Szkolenia i konferencje odbywały się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, poprzez portale społecznościowe oraz audycje radiowe. Koordynatorzy zapoznawali się również z publikacjami i tematyką dotyczącą pieczy zastępczej przez strony internetowe. Koordynator uczestniczył również w szkoleniach, webinarach i konferencjach on-line:

- szkolenie dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zorganizowanym przez Centrum Szkoleniowe Mazowiecki Oddział Terenowy Towarzystwa Rozwijania Aktywności Dzieci „SZANSA”,
- Międzynarodowa Konferencja pt.: „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie”, zorganizowana przez Polskie Centrum Programu Safer Internet,
- webinarium pt. „Nieudane umieszczenia- wypadek przy pracy czy stałe zjawisko?” zorganizowanym przez Koalicję na rzecz Rodzinnej opieki Zastępczej,
- szkolenie on-line pt. „Bezpieczna piecza” prowadzone przez Jolantę Zmarzlik (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę),
- konferencja poświęcona przeciwdziałaniu przemocy wobec dzieci, wobec osób z niepełnosprawnościami, wobec osób starszych, wobec osób z zaburzeniami psychicznymi, wobec osób o różnych orientacjach seksualnych oraz wobec kobiet i wobec mężczyzn w rodzinie,
- Starogardzka Konferencja pt. „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”, zorganizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę,
- webinarium pt. „Jak wspierać poczucie własnej wartości u dziecka?” zorganizowane przez Centrum Usług Psychologicznych PsychoDiagnosis,
- webinarium „Dziecko bierze narkotyki! Nastolatek pije alkohol! Co robić?” zorganizowane przez EduAkcja,
- webinarium Rewolucje Opiekuńcze „Dzieci na walizkach – od państwa pomocniczego do prywatyzacji nieuprzywilejowanego dzieciństwa”,
- webinarium zorganizowane przez Polskie Centrum Programu Safer Internet: „Kryzys pandemii szansa na radykalną zmianę czyli zadbaj o swój dobrostan”,
- webinarium zorganizowane przez Safer Internet „Przeciwdziałanie przemocy w szkołach – program profilaktyczny IMPACT”,
- webinarium „Przemoc w internecie zostawia niewidzialne rany”, zorganizowane przez SOS Wioski Dziecięce.
- webinarium pt. „Współczesne problemy pieczy zastępczej” zorganizowanym przez Koalicję na Rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej i Mazowiecką fundację Rodzin Zastępczych,
- webinarium pt.: „Wsparcie czy nadzór? Rola koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej”,
- webinarium: „O związku traumy wczesnodziecięcej z uzależnieniem”,
- konferencja - Dysleksja i zaburzenie językowe SLI. Nowe trendy w diagnozie specyficznych zaburzeń uczenia się: dysleksja i zaburzenie językowe,
- webinarium dot. skutków pandemii i izolacji, w kontekście zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

- webinarium: „Porozumienie bez przemocy” Marshalla B. Rosenberga,
- webinarium na temat relacji i roli rodziny w ramach kampanii “Siła Relacji”,
- webinarium: Dobre miejsca?- rola placówek w procesie przekształceń. Koalicja na rzecz Rodzinnej Opieki Zastępczej, Fundacja Dialog i Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego Jedno Serce,
- konferencja z okazji Dnia Bezpiecznego Internetu,
- webinarium: „ Nieśmiałe dziecko w grupie – przyczyny, integracja i aktywizacja”,
- konferencji „Deinstytucjonalizacja - odpowiedź na prawo dziecka do stałości i więzi”,
- webinarium: „Agresywne dziecko w grupie - metody socjoterapeutyczne”,
- webinarium: „Konsekwencje pandemii Covid-19 dla zdrowia psychicznego oraz edukacji dzieci i młodzieży w Polsce”,
- webinarium: „Rodzina dysfunkcyjna: charakterystyka i funkcjonowanie”,
- webinarium: „Uczniowie zagrożeni niedostosowaniem społecznym – rozwijanie kompetencji społeczno-emocjonalnych”,
- webinarium: „By pomoc przyszła na czas...”,
- webinarium: Pozbawienie władzy rodzicielskiej. Procedury, przesłanki, kontakty,
- webinarium: „Piecza zastępcza dla dzieci z rodzin w kryzysie” - seminarium eksperckie,
- webinarium: Mediacje rodzinne - Monolog mediatora - najważniejsze informacje na temat mediacji,
- webinarium: Kryzys psychiczny w wieku dorastania - jak skutecznie wspierać adolescentów?
- webinarium: „Rodzina zastępcza - czy to dla mnie?” Projekt- Niezastąpieni,
- webinarium zorganizowanym przez Fundację Orange - „Wykluczenie społeczno-cyfrowe w Polsce. Stan zjawiska, trendy, rekomendacje”,
- webinarium zorganizowanym przez wolną edukację - pt. „Wysoko wrażliwe dziecko. Jak je zrozumieć i pomóc mu żyć w przytłaczającym świecie”?
- w webinarium „Dzieciństwo bez ekranu”.

15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku działając jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Płońskim, zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy przedstawia Staroście i Radzie Powiatu sprawozdanie z efektów pracy.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W minionym roku sprawozdawczym przekazano do Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego Oddział Zamiejskowy w Ciechanowie informację o 8 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. Ze względu na więzi emocjonalne i rodzinne łączące dzieci z rodzicami zastępczymi Zespół stwierdził, że poszukiwanie rodzin adopcyjnych dla 6 dzieci jest bezzasadne, natomiast w przypadku 2 dzieci Zespół podjął decyzję o zasadności wszczęcia procedury adopcyjnej. Decyzja Zespołu została podtrzymana przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny Oddział Zamiejskowy w Ciechanowie i dzieci nie zostały zakwalifikowane do przysposobienia.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje zadanie związane z zapewnieniem opieki dzieciom, w przypadku, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie może sprawować opieki nad dzieckiem. W 2021 r. nie zaistniała potrzeba zapewnienia opieki nad dzieckiem w tym zakresie.

Podsumowanie – wnioski do dalszej pracy

Praca z dziećmi, które w wyniku wielu różnych nieprawidłowości występujących w rodzinie naturalnej muszą funkcjonować poza jej strukturą nigdy nie jest łatwa, stąd tak ważne jest kto i w jaki sposób opiekuje się tak mocno skrzywdzonym przez najbliższych dzieckiem. Rodzicielstwo zastępcze to ogromna odpowiedzialność i ogromny trud wkładany codziennie w wychowanie. Nakłada to również ciężar odpowiedzialności za prawidłowość i jakość świadczonej opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej – a tym samym na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku.

Wnioski do dalszej pracy w 2022 r.:

W trosce o prawidłowe i profesjonalne funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Płońskim – a co za tym idzie zapewnienie najwyższej jakości opieki i wsparcia dzieciom umieszczonym w rodzinach zastępczych uzasadnionym działaniem jest:

- opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez co najmniej 2 pracowników;
- prowadzenie cyklicznych kampanii społecznych, adresowanych do potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze (różnego rodzaju spotkania lokalne);

- współpraca z OPS z terenu powiatu w kierunku edukacji i interwencji socjalnej wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych odebraniem i umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej;
- podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi wolontariatu na rzecz pracy z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego;
- dalsze aplikowanie o środki zewnętrzne w celu zwiększenia oferty kierowanej do rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych;
- kontynuacja odwiedzin w środowiskach rodzin zastępczych również w godzinach popołudniowych, w szczególności w rodzinach wymagających wsparcia;
- poprawienie komunikacji na linii szkoła – rodzice zastępczy zwłaszcza w sytuacjach, gdy deficyty rozwojowe i edukacyjne wymagają większego zaangażowania niż standardowe działania;
- ułatwienie kontaktów na linii miejscowy ośrodek pomocy społecznej – rodzice zastępczy w sytuacjach wymagających udzielania pomocy wynikającej z realizowanych przez ośrodki zadań z zakresu pomocy społecznej (przemoc, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność);
- motywowanie rodziców zastępczych do korzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach programów realizowanych przez PCPR w Płońsku;
- informowanie o zmianach w przepisach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci (nie tylko z zakresu pomocy społecznej);
- dalsze doskonalenie kompetencji i umiejętności pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej;
- prowadzenie grup wsparcia przez specjalistów (terapeutę, psychologa, trenera) z wykorzystaniem nowych technik, metod, narzędzi.

Podsumowując należy stwierdzić, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płońsku jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Powiecie Płońskim właściwie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rada Powiatu Płońskiego, widząc potrzebę rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej podjęła uchwałę o podniesieniu wysokości wynagrodzenia rodziny zastępczej zawodowej, prowadzącej rodzinny dom dziecka oraz rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcje pogotowia opiekuńczego na kwotę nie niższą niż 4500 zł brutto miesięcznie.

W 2021 roku zostały zawarte dwie umowy na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. W okresie styczeń-grudzień 2021 r. w 3 rodzinach zastępczych zawodowych umieszczonych było 15 dzieci. W jednej z rodzin przebywało 7 dzieci (4 rodzeństwa z powiatu płońskiego oraz 3 z powiatu nowodworskiego). W rodzinach zastępczych zawodowych przebywały również dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dołożył wszelkich starań, aby zapewnić dzieciom jak najlepsze warunki do prawidłowego rozwoju.

Opracował:

Zespół ds. Pieczy Zastępczej oraz Zespół ds. Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną

